

Révész Sándor emlékezetére

Száz esztendeje, ezen a napon született a Zala megyei Gyülelésen Révész Sándor, ki a századforduló munkásmozgalmának erjesztőjé közé tartozott. Iskoláit Nagykanizsán végezte, s már korán, Landler Jenő hatására részt vett az ifjúmunkások mozgalmában. Szegedre kerülve a szakszervezeti mozgalmat irányította, 1905-ben beválasztották az SZDP helyi vezetőségébe, majd a párttitkárságot vezette. Baloldali nézetei miatt nehezen tudott a polgári életben érvényesülni. Több helyről, mint a Pálffy-vasgyárból, s legutoljára a fűrészgárból is elbocsátották, mint „cucilista agitátor”. Nappaloként éhberért dolgozott, s éjjel pártmunkát végzett. A pártve-

zetőség s a szakszervezet biztosított volna neki megfelelő honoráriumot, de ő nem akart „a munkások filléreiből élni”.

A munkásgyűlések, tüntetések, május 1-i felvonulások szervezője, szónoka volt, melyekről többször csendőrok vitték haza. A kettős munka hamarosan aláasta egészségét. 1907. augusztus 5-én halt meg. A gyászjelentés úgy jellemezte, mint aki önzetlennül áldozta fel fiatal életét, hogy a munkások ügyét támogassa. Méltán odaillenek sírkövére Löw Immanuel szavai: „Almaidért küzdél, a világ újjászületését álmodtad; nem látható a teljesülést...”

Cs. Gy.

Munkavédelem

A Szakszervezetek Csongrád megyei Tanácsa munkavédelmi aktívaértekezletet tartott tegnap, kedden Szegeden. az SZMT székházának nagytermében. Részt vettek a megbeszélésen a vállalatok vezetői, a munkavédelmet irányítók és a szakszervezeti tisztségviselők.

Az elmúlt év novemberében a SZOT napirendre tűzte a munkavédelmet és az időszakos feladatokat. Erről a tanácskozásról számolt be az aktívaértekezletnek Főcze Lajos, a SZOT munkavédelmi osztályának vezetője. Felhívta a figyelmet, hogy az utóbbi években jelentős a fejlődés a munkavédelemben. Ennek ellenére tovább kell lépni a gondoskodásban az emberekről.

Egyetemi pártalapszervezetek munkája

Az oktató és a tudományos munka egész területét átfogják a pártalapszervezetek a József Attila Tudományegyetemen. Tevékenységüket a pártmunka első vonalának nevezte — a rájuk háruló felelősséggel együtt — az MSZMP egyetemi végrehajtó bizottsága abban a jelentésében, amelyet előterjesztett pártbizottsága legutóbbi ülésén. Napirandén az alapszervezeti munka felmérése, értékelése és további feladatai szerepeltek.

Az egyetemi élet jellegéből következően néhány alapszervezet heterogén összetételű olyan értelemben, hogy több munkaterületet foglalkoztat az ott dolgozó párttagokkal, illetve akik különböző intézményt képviselnek egyazon alapszervezetben. Ezekben nehezebb a vezetőségek munkája, mert figyelmüket több területre kell irányítaniuk, ugyanakkor a pártmegbízatások is a sajátosságoknak megfelelően kell elosztani és végrehajtásukat ellenőrizni. Nem szólva arról, hogy a taggyűlések napirendjének témáit is úgy kell összeállítani, hogy azok a különböző munkaterületen dolgozó párttagokat egyaránt érdekelje, érdekelte tegye őket elvben és gyakorlatban, a napi pártmunkában. Egy bizonyos: oda kell tartoznia egy-egy területnek — ha különböző profilú is —, ahol minden feltétel adott a jó pártirányításhoz.

Létszámukban is különböznek a JATE alapszervezetek. Legnagyobb létszámú a bölcsészettudományi karé, majd a 40–50 tagúak következnek, a kisebbek 20 főből vagy azon aluli létszámúak. A jogász alapszervezetnek egyedülálló sajátossága, hogy tagságának több mint a fele egyetemi hallgató. A bölcsészeti, illetve a jogtudományi kar hallgatói közül több mint 80 a párttagok száma.

A legutóbbi küldöttértekezlet óta, négy esztendeje, kifejezetten a pártalapszervezetek munkájáról nem tárgyalt az MSZMP József Attila Tudományegyetemi Bizottsága. Végrehajtó bizottsága napirendjein azonban sűrűn szerepelt az alapszervezetek egy-egy részterületének elemzése. Időse-

rűvé vált tehát az alapszervezetek elvi, politikai és gyakorlati munkájának felmérése az eltelt időszakban. Az MSZMP JATE végrehajtó bizottsága előterjesztésében a többi között megállapította, hogy a pártalapszervezetek vezetőségei felkészültek feladataik ellátására, ismerik mindazokat a párt-határozatokat, amelyek munkájukat meghatározzák az adott területen; munkamegosztásuk is jó: ki-kirejéhez, tehetségéhez mérten veszi ki részét a tennivalókból. Ennek ellenére bizonyos mértékű fluktuáció volt a vezetőségekben részint objektív okok miatt, másrészt az is közrejátszott, hogy a teherbíró képesség nem egyforma. Az ötéves ciklus próbára teszi a legrátermettebbek erejét is, hiszen a tisztségviselés mellett a szakmai és a tudományos munkával sem lehet elmaradni. A vezetőségi tagok esetében egyenletes a munkamegosztás, de ez nem vonatkozik a párttitkárokra, akik úgy mond „állandó készenlétben” képviselik minden fórumon az alapszervezet vezetőségét.

A vezetőségekben általában érvényesül a kollektív munka a döntések meghozatalában, sőt van, ahol a pártcsoportvezetők is állandó résztvevői a vezetőségi üléseknek. Ez is lehet egyik módosítási pont, hogy a pártcsoportok munkája — a közvetlen tájékozódásra is — jobb legyen. Általános megállapítás, hogy a József Attila Tudományegyetem területén sokat javult az utóbbi években a pártcsoportok munkája, aktivitása.

Eltérő a JATE pártalapszervezeteinek gyakorlatában az, hogy a pártcsoportok mennyire vesznek részt a taggyűlések előkészítésében. Van, ahol a taggyűlésre kerülő napirendet megtárgyalják a pártcsoportokban. Ez jó azért, mert több idő jut egy-egy téma mélyebb, sokoldalú megvitatására, másrészt viszont — ugyanabban a témában — alább-hagy az aktivitás a taggyűlésen, gondolva, hogy nem akarnak ismételn, mert mindenki elmondta már véleményét a pártcsoportban. Mások enek a fordítottjával lehet találkozni, például a jogtudományi karon, ahol írásban tájékoztatják a pártcsoportokat a taggyűlésre kerülő témáról, ha azt a napirend természete megengedi. Ez esetben a taggyűlés munkájában való részvétel eleve nagyobb, a vitakészség nagyobb.

A JATE alapszervezetei érték és érvényesítik területükön a párt politikáját, an-

nak megfelelően határozzák meg feladataikat. Jogaik azonban az észrevétel, miszerint felsőbb pártszervektől sokszor olyan feladatokat kapnak, amelyek elvégzése mellett kevesebb idő és energia jut sajátos alapszervezeti teendőikkel foglalkozni. Az egyetem életében sokrétű az alapszervezetek munkája, amelyen át érvényesül a párt vezető szerepe minden területen. Ezt a vezető szerepet segíti érvényre juttatni az egyetemi demokrácia, amelyben az egyszemélyi vezetés és felelősség cselekvő része a területi döntések, a kollektív akaratnak. Fontos döntések előkészítésében például az állami vezetők eleve kéri a pártalapszervezetet, illetve vezetőségének véleményét. Más persze a megítélés, amikor pártönkívű vezető beosztású kéri ugyanezt a segítséget annak reményében, hogy magáról a felelősséget átruházza másra, személyre vagy kollektívára. Természetesen a párttag vezető sem tarthatja fenn magának azt a jogot, hogy például káderekérdésekben személyében a párt nyilatkozik meg, holott a hatásköri jogosultság ilyen esetekben a kollektívát illeti meg.

Az MSZMP egyetemi végrehajtó bizottságának előterjesztése hangsúlyozta, hogy az egyetemen a gondjaira bízott területeknek jó gazdái az alapszervezetek, tevékenységük biztosítják a nyújtott munkafeltételek megteremtését, érvényesítve ezt a pártönkívű dolgozóira is. A végrehajtó bizottság nagy gondot fordít az alapszervezetek töretlen munkájára. Alapvető feladata is az alapszervezetek irányítása, a demokratikus centralizmus érvényesítése, a rendszeres és folyamatos tájékoztatás, a határozatok végrehajtása a különböző területek sajátosságainak megfelelően.

A tanácskozás vitájában felszólalt Deák Béla, az MSZMP Szeged városi bizottságának titkára is, továbbá dr. Ördög Pirokska, dr. Szabó István, dr. Leindler László, dr. Mérei Gyula, dr. Tóth Erecsné, dr. Tóth Lajos. A felszólalásokra dr. Újvári József válaszolt, aki a végrehajtó bizottság jelenlétét előterjesztette. Dr. Székely Sándor, a JATE pártbizottságának titkára elnöki zárszavában a többi között hangsúlyozta, hogy alapszervezetek élnek jobban önállóságukkal, ugyanakkor taggyűlésen, pártcsoport-értekezleten alaposabban és részletesen foglalkozzanak a felsőbb pártszervek határozatainak feldolgozásával, figyelembe véve területük sajátos vonásait.

L. F.

Pilátussal, folyónézőben

Apad a Tisza — Kevesebb a belvíz

Pilátus — az Országos Vízügyi Hivatal nyolcszemélyes repülőgépe — előállt: tessék beszélni! Kísérőnk az ATIVIZIG ár- és belvízvédelmi szakemberei már gyakorlati utasok: a mostanihoz hasonló légi árvízi szemlén nem először vesznek részt.

Feldübörög a motor, a repülőter épületét egyre kisebbek, a házak, a kertek, mintha a játékvasút terepasztalának tartozékai lennének: 200 méter magasságból nézzük a tájat.

Most a szalámigvár 63 méter magas érlelőtornyát is kicsinek látjuk, a város akár egy idegenforgalmi magazin fotómelléklete. Tárján és az Északi városrész a magasból szebb, mint valójában, ilyenek láthatók a tervezők a makettben. A SZEOL-pálya gyeperen óriási sötét foltok, a víz játszik most itt bujdoskát.

Nem kíméli a belvíz az algyői olajmezőt sem, a hatalmas, utakkal, átjárókkal szabdalta víztükrön csillog a napfény. Jelenleg 15 ezer

hektárt borít a megyében belvíz, kommentálják a látottakat a szakemberek. Nemrég még húsz ezer hektárról szóltunk a híradásokban; az emberek és a szivattyúk nem dolgoztak hiába. De tegyük hozzá rögtön, most sem sokkal jobb a helyzet. A belvizek elvezetését hátráltatja, hogy a térszék sok helyütt nem készült el a vízlevezető árkokkal.

Elrepülünk az atikai holtág felett, a Tisza hullámtete erre hihetetlenül kiszélesedett. A környékesi holtág valósággal beleolvadt a folyóba, hogy melyik is a Tisza, azt a folyó menti fák csúkjából lehet csak megállapítani. A gátak tövében rendkívül megzaporodtak a fakadó vizek; fénys, fodrozódó „szalagok” gyanánt kísérik a gátakat. A töltés jó néhány helyen szivárog, van, ahol rőzsekötegekkel, polietilén fóliával védik a víztől.

Vízben áll a mindszenti és a szentesi strand, a víkendházak gazdái ugyan-csak aggódhatnak, némelyik

épület, épp hogy kikukucskál az árból. Az alpári víztározó fölé repülve, mindenkori a tenger szót emlegeti. A hatalmas víztükrötízezer hektárnyi területet, több ezer hektár szántót, rétet és legelőt borít. Az elmúlt tíz évben harmadszor robbantották fel itt a nyári gátat, óriási vízmennyiségtől szabaddá így meg a folyót.

Újra a Tisza felett zúg a Pilátus, egy ideig követjük a Vásárhely—Szeged közötti műút vonalát. Ismét a már megszokott látvány: kerteket, szántókat borít a belvíz, némelyik tanya szigetként emelkedik ki környezetéből.

Szegedre visszaérkezve a repülésben gyakorlatlan utazónak jóleső érzés kiszállni. Pilátus hamarosan újabb fordulót tesz, segítve a szakembereket az ár- és a belvíz feltérképezésében. Samit fentről nem lehetett megállapítani, azt leolvashatjuk az ATIVIZIG székházában található jókora tábláról: a Tisza folyamatosan apad. Hétfőről keddre hat centiméterrel csökkent a vízállás, tegnap 836 centimétert mértek. Apad a Maros is, Makónál legutóbb 13 centiméterrel kevesebbet olvashattak le a vízmércéről, tegnap 347 centiméter magas volt a mellékfolyó vízszintje.

Ladányi Zsuzsa

A városi és a járási KISZ-bizottság ülése

A szegedi Ifjúsági Ház tanácstermében tegnap, kedden délután ülést tartott a KISZ Szeged városi bizottsága Nováké Halász Anna első titkár elnöklétével. A résztvevők jelentést hallgattak meg a Centrum Áruház, a Komplex Ruházati Vállalat és a Csongrád megyei Vendéglátó Vállalat KISZ-bizottságainak megalakulása óta végzett tevékenységéről. A napirend tárgyalásán ott voltak az érintett vállalatok párttitkárai is.

A bizottság ezután elfogadta az 1978/79. évi költségvetés teljesítéséről és a 79–80-as mozgalmi évrre tett költségvetési javaslatot. A résztvevők tájékoztatást hallgattak meg az elmúlt évi termelési mozgalmak eredményeiről, melyek az új munkaversenyszabályzat hatására gyarapodtak. Végül a számítástechnikai védnökség operatív bizottsága tájékoztatta a testület tagjait eddigi mun-

kájáról és további tevékenységéről.

Tegnap, kedden délután Mészáros Éva titkár elnöklétével tartotta soron következő ülést a KISZ szegedi járási bizottsága.

A testület javaslatot fogadott el a járási bizottság 1979–80. évi költségvetésére és a káderutánpótlási terv kiegészítésére. Napirenden szerepelt a járási KISZ-alapszervezetek 1978–79. évi munkájának minősítése is. Az ülést részt vett Sinos Lászlóné, a megyei KISZ-bizottság osztályvezetője.

Vetélkedő

Országsszerte lezajlottak a Móra Ferenc születésének centenáriuma alkalmából meghirdetett prózamondó vetélkedők fővárosi és megyei döntői. Az országos döntőt április 6–7-én, Kiskunfélegyházán rendezik.

A Magyar Történelmi Társulat tisztújító közgyűlése

Aktívan részt venni a tudományos életben, szerepet vállalni a nemzeti méretű kultúratörzsművelésben — ezt jelölte legfontosabb feladatának a Magyar Történelmi Társulat három évvel ezelőtti közgyűlésén. Az azóta eltelt időszakról szóló beszámolóval kezdte meg munkáját kedden az Eötvös Lőránd Tudományegyetem aulájában a Magyar Történelmi Társulat kétnapos tisztújító közgyűlése. Szabolcs Ottó főtitkár értékelte a társulat tevékenységét. A társaság tagjai a történelemkutató, -elemző munka mellett részt

vesznek a közművelődési tevékenységben is. Az elmúlt három esztendőben 35 központi rendezvényt szerveztek, amelyeken több száz referátummal, szakmai előadással számoltak be az új kutatási eredményekről. A főtitkári beszámoló után kiemeltetéseket adtak át a kiemelkedően tevékenykedő társasági tagoknak. Vass Henrik, az MSZMP KB Párttörténeti Intézete igazgatója és Sinkovits István, az ELTE tanszékvezető tanára, a társulat alelnökei a Molnár Erik-emlékérmeket kapták meg. A tisztújító közgyűlés ma folytatja munkáját.

Szegedi operaművészek — rádióban, külföldön

Futószalagon szállítja szegedi operaművészek felvételait a rádió. Sinkó György, Karikó Teréz, Berdál Valéria hasonló jellegű műsorai után Melner Mihály a minap vette föl, Vendégünk sorozatában, Gyimesi Kálmán 40 perces anyagát, ahol a szegedi művész Schubert-dalokat, operariákat énekel, és a házigazdával beszélgetett. A sorozat következő vendége Réti Csaba lesz.

A Tanácsköztársaság kiáltásának évfordulójára érkezett meghívás a bécsi Magyar Intézetből Gyimesi Kálmánnak és Delley József zongoraművésznek, akik március 21–23. között adnak koncertet az osztrák fővárosban. Április 1-én két szegedi operaművész, Réti Csaba és Gyimesi Kálmán vendégzerepel a romániai Constancában. Olasz nyelven éneklük Verdi Rigoletto című operájának főszerepeit.

Dr. Voksán József látogatása megyénkben

Tegnap délelőtt kétnapos látogatásra Csongrád megyébe érkezett dr. Voksán József, a Pedagógusok Szakszervezetének főtitkára. Szegeden az SZMT székházában részt vett a szakmai szakszervezet megyei bizottságának ülésén, amelynek napirendjén a megyében dolgozó pedagógusok üdültetésének elmúlt évi tapasztalatai, a társaságában. Itt látogatást tett a faipari szakközépiskolában és a Széchenyi úti általános iskolában.

Ma délelőtt Váshárhelyen a város vezetőivel találkozott, majd az úttörőházban előadást tart az iskolaigazgatóknak és az iskolai szakszervezeti bizottságok titkárainak.